



Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

38 Professio ante Nouitiatus annum, hodie ipso iure est nulla, etiam in Mendicantibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

DECISIO XXIX.

Ex conf. 24. alias 50.

Sicut dolus recipiendum, quamvis validitati professio-
nis non obstat, efficit tamen ne monasterium bona in-
gressi habere debeat; c. constituit. 20. q. 3. ita dolus profiten-
tis, dicentis se diuitem, cum nihil habeat, etsi professio
ipsam non annullat, cum sit error fortunæ, facit tamen
ne monasterium eum alere teneatur. Haud secus ac matri-
monium contrahit per errorem fortunæ, vel qualitatis
personæ valet, si non erratur in persona, c. 1. §. sicut ergo,
28. q. 1. & Nau. in Man. c. 22. nu. 12. Maritus tamen, cui
dos promissa est, uxorem accipere, & alere, donec illa ei
soluatur, non tenetur ex Panor. in c. per vestras nu. 4. de
donat. inter virum & uxorem.

DECISIO XXX.

Quamuis infirmitas, attentio solo iure naturali, & di-
uino, immo & humano, cap. 1. de statu monac. in 6.
& eius etiam in nouatione per Concilium Trid. sess. 25. ca.
7. de regul. facta iusta videtur causa, ut monialis extra mo-
nasterium de licentia superioris maneat; at teneis tamen
posterioribus summorum Pontificum decretis & consti-
tutionibus, videlicet Pij V. in vna Bulla, quæ incipit circa
& in alia, quæ incipit: decori. edit. 1569. constit. 100. &
Greg. 13. in Bulla, quæ incipit: Deo facis, edita 1572. con-
stitut. 13. iusta tantum causa petendi, & obtinendi dispen-
sationem infirmitas, adiuncta monasterij paupertate esse
conferatur.

DECISIO XXXI.

Ex conf. 25. alias 48.

Professio a laborante morbo Gallico, vel alio conta-
gioso, illo tacito facta, non valet, si religio, quam pro-
fessus sit statutum Papæ, vel suum a Papa confirmatum
habeat, quod professio in negato morbo factam anni-
hilet, & ei potest sine aia Papæ licentia. Secus autem si
religio nullum tale statutum habeat: Tunc enim professio
iure communi attendit, & egritudine etiam mortifera non
annihilatur; potest tamen talis iuste a prælato puniri, &
imposita poenam ob commissum peccatum subire tenetur.

DECISIO XXXII.

Ex conf. 26. alias 3.

Sicut professio religionis ab excommunicato, vel ad ra-
tione obligato, facta valet, c. cum illorum, de ser.
excommu. & cap. 2. de oblig. ad ratiocin. licet uterque pec-
cet: ita etiam paret, sub tanta paupertate laboranti; ut
filius sine peccato religionem profiteri nequeat, professio
ab eo facta valida est, filius tamen sic professus ad subue-
niendum parentibus, non alio modo sustentare valen-
tibus exire tenetur, si viri prudentis arbitrio, utroque re-
pote scilicet ingressus, & egressus potuerit, & possit eorū
paupertati subuenire, quæ cessante, ad monasterium redi-
re obligatur.

DECISIO XXXIII.

Ex conf. 27. deest in Notis.

Cum metus iuste illatus, nec actione pariat, nec actū
annihilat, vel rescindit, l. si mulier. ff. de eo, quod me-
tus causa, sicut Princeps indulgens poenam mortis iuste
damnato, ea lege, ut ducat in uxorem aliquam pauperem,
quam si ducat, valet matrimonium: Ita etiam professio
damnati ad carcerem perpetuum, qui liberatur a Papa, ea
condicione, modo religiosus fiat, satis libera, & valida esse
feri debet: cum professio facta in metu iusto non re-
scinditur, nec metus iuste illatus, libertatem actus tollit.

DECISIO XXXIV.

Ex conf. 28. alias 46.

Vouens religionem sine intentione seruandi regulam
eius, modo animum proficendi habeat, ad eam ser-
uandam obligatur: ita Nau. in Man. c. 12. nu. 60. Secus ta-
men si nec animum proficendi, nec illam seruandam obligandi sa-
religionis habuit, sed solum simulandi; Cum professio &

vorum in foro conscientie sine consensu, & animo obli-
gandi se constare non possint: Arg. cap. tua, de sponsal. &
c. cum d. lectus, de his quæ vi in foro tamen exteriori ani-
mum proficendi habuisse iudicabitur.

DECISIO XXXV.

Ex conf. 29. alias 30.

Cum a iure antiquo recedendum non sit, nisi quatenus
per nouū expressè recedatur: præcipimus, C. de ap-
pel. & annus nouitiatus, admisso, & reiectio in fauorem
recipientium, & recepti statuta sint & proinde nec contra
vtriusque consensum retorquenda; arg. cap. quod ob gra-
tiam, de regul. iur. Prælati, & Conuentus, vel Capitulum,
dilationem ad proficendum nouitio post annum nouitia-
tus probato a se pro idoneo, non obstat Conc. Trid. sess.
25. ca. 16. de reg. iusta de causa concedere potest; quia id in
usu ante Concilium fuit, nec per illud contrarium expri-
mitur, sed solum additur, ut finito nouitiatus anno noui-
tios pro idoneis habitos admittant, aut reiciant, & conse-
quenter cum cogere ad proficendum, aliud sit, quam ad-
mittere ad professionem, vel reijcere, & a diuersis non sit
illatio. Papin. ff. de minorib. & ca. ad audientiam, de de-
cim. admittitur iusta de causa professionem suam differre
potest.

DECISIO XXXVI.

Ex conf. 30. alias 20.

Quamuis ante decem & sex annos completos profes-
sio valide fieri non possit, ex Conc. Trid. sess. 25. ca.
15. de regul. & aliter facta nulla censetur, quia tamen ha-
bitum suscipere, aut nouitiatus annum ante decimum
seximum annum implere Concilium non vetat, annus pro-
bationis incipit immo & perfici ante decimum sextum an-
num completum potest, & virtute illius probationis ex-
pleto decimo sexto professio iuxta ius antiquum, Cle. eos,
de regul. quod nullatenus quoad hoc correctum est, licite
fieri potest: Non tamen verè professus censetur, qui ante-
quam expresse proficetur, expelli potest; ratio enim dicitur,
ut tanta libertate ut possit nouitius ad exeundum quan-
ta conuentus ad eijciendum; Cum statutum in vno corre-
latiuorum locum habere censetur in alio, dummodo eadē
ratio idem dicat in eo. l. 1. C. de confes. lib. 12. & Felin.
in proemio Greg.

DECISIO XXXVII.

Ex conf. 31. alias 24.

Regularis Episcopo subiectus, & etiam exemptus, de
licentia Superioris sui, Vicarius, & Cubicularius, Epi-
scopi esse potest; c. cum pastoris, 2. q. 7. Innoc. in c. eū l. &
A. & Fel. ibi, de re iudic. di. immodo habitum retineat: So-
lus autem Papæ est facultatem facere extra Monasterium
manendi sine habitu, c. 2. Ne cler. vel mon. in 6. & c. cleri-
ci, de vit. & hon. cleric. qui tamen tam difficile ferè dispen-
sat, ut Monachus habitum subtus vestem deferat, quam il-
lum omnino dimittat, ita Gl. ff. in clem. 2. de vit. & ho-
nest. cler. Pan. in c. Deus, qui tit. eo.

DECISIO XXXVIII.

Ex conf. 32. alias 31.

Licet iure antiquo, et ad Apostolica, de reg. attēto, pro-
fessio ante annū probationis facta valebat, ex multis
ordinibus Medicantiū, c. Non solum, c. cōstitutionem de
regu. in 6. & etiam in illis si habuerit ad id iustum priuile-
gium; Hodie tamen ipso iure est nulla, sicut etiam nulla
censetur, si ab aliquo, qui ignorabat Concilij Tridentini
decretum, sess. 25. c. 15. de regul. aut in Monasterio, quod
habebat priuilegia admittendi ad professionem volentes
ante annum proficere anno 1564. die prima Aprilis, ante
annum probationis expletum, emissam fuisset, nō obstantē
constitutione Pij Quarti super declaratione temporis
ad Concilij Tridentini decreta obseruanda sub datum
F 3 15. Ca.

25. Calen. Augusti 1564. statuentis, ne Constitutiones a Concilio factæ ante Kalend. s. Maij Anni 1564. obligare censerentur. Quia cum lex Concilij Tridentini, quia annullatur professio intra annum probationis factæ, condita, & promulgata sit Anno 1563. quarto Decēbris, & lex omnis maxime Conciliaris iuste cōdita, & promulgata ligat post duos menses a tempore promulgationis illius, d. 4. c. in istis, §. leges, si longius tempus ad ligandū ei non præfigatur; Aut. ut factæ nouæ const. coll. 1. §. & c. quod dict. s. dist. 16. & cap. 1. de postul. præl. consequenter etiam professio ante annum probationis finitum emissa Calen. Aprilis anni sequētis 1564. annullat: præsertim cum prædictum Concilium Trid. sess. 25. c. 22. de regul. expresse declarauit, velle se, ut statim leges factæ in sessione ad Regulares pertinentes, executioni mandarentur, quo 1. perinde fuit, ac dicere, ex nūc, siue ex hoc tempore ligent, & executioni mandent illam Episcopi, & alij Ordinum Prælati: Et cum lex hoc mandat, ligat etiam ignorantes, quo ad actus nullitatem, licet non quoad alias penas, ut ait Gloss. in Clem. 2. de hæret. in verbo, ex nūc, de quibus declaratio Papæ, ut ex tenore illius colligitur intelligenda est excusans solum a pœnis extrinsecis, quas stricto iure multatioquin contrahentes incurrissent: Professioni vero ante illud tempus factæ nihil prodest, aut nocet, ut propterea de ea iudicandum sit, ac si nulla talis declaratio facta iudicanda fuisset nulla; si declaratio Papæ non accessisset, ita & ea accedente nulla, & inuolida censeri debet, quia professio facta pure eo momento, quo fit valet, aut non valet, nec in suspensio esse potest, (sicut nec Baptismus, ordo, vel Matrimonium) & si non valuit, nec per illam declarationem validari potuit.

DECISIO XXXIX.

Ex conf. 33. alias 62.

39. **Q**uamuis olim annus probationis in fauorem vtriusque partis, tam Monasterij, quā illud intraturi inductus sit, c. ad Apostolicam, de regul. ita ut illi fauori ac vtriusque partis consensu renunciari posset cum iuri in fauorem suum introducto, quilibet renunciare poterit, si quis in C. de pactis, & c. gratum, de off. del. Adeo ut in non Mendicanibus professio ualide intra annum probationis fieri posuisset, d. c. ad Apostolicam modo tamen probationis anno, nec Monasterium, nec Nouitij renunciare possunt ex constitutione Conc. Trid. sess. 25. c. 15. de regul. eo quod annus ille non amplius ius priuatum, sed publicam religionis utilitatem respicit, iuri autem publico renunciare nemo potest; c. si diligenti de for. comp. & leg. ius publicum, ff. de pact. unde nec Regularis in una religione professus, & ad aliam translatus, anno probationis concessio renunciare valet; & professio aliter facta intra annum in secunda religione, etiam de vtriusque partis consensu nulla omnino censetur: eo quod professio ante decimum sextum completum facta, & facta ante finem anni probationis a Concil. Tr. ubi sup. participantur; ideoque sicut professio ante decimum sextum annum de consensu Nouitij facta non valet; ita & ante finem anni probationis de consensu eiusdem facta, nulla erit, quandoquidem de parificatis idem iudicari debet. cap. licet ex quadam, de testib. & l. fin. ff. mand.

DECISIO XL.

Ex conf. 34. alias 17.

40. **P**rofectio ante decimum sextum ætatis annum completum, uel ante finem anni nouitatus facta nulla censetur, ex Concil. Trid. sess. 25. cap. 15. de regul. nec uel per gestationem habitus indistincti ab habitu professorum, etiam intra Monasterium post annum decimum sextum completum, & etiam per alium annum integrum, putans se esse professum, eo quod putaret prædictam professionem a se factam, validam fuisse, eam validare censetur, nisi sciens & prudens illam fuisse nullam, de nulla validam facere voluisset; ita ut ab eo tempore professus esse inciperet. ut ait Caste. 2. 2. q. 189. ar. 5. & Nau. in Man. c. 1. 2. nu.

71. unde nec ingressus Monasterium, & post decem menses sine licentia illud egressus, & postea Monasterium aliud eiusdem religionis adiens, in quo receptus de consensu fratrum post duos menses emisit professionem, & multos annos ibi perseverans valide professus est eo, quod illam ante vnum annum continuum completum emisit ex Conc. Tr. ubi sup. Nec sufficit quod decem menses in vno Monasterio & alios duos in alios maneat, ut annus pro completo censeatur, quia annus debet esse continuus; ca. 1. de regu. in 6. Nec professio nulliter facta sine licentia nullitatis, sola perseverantia ratificatur, ita Cai. ubi sup. & consequenter sic professus vere religiosus non est, & libere sine ulla dispensatione ad aliam religionem transire potest.

DECISIO XLI.

Ex conf. 35. alias 24.

41. **P**rofectio in ordine Minorum ante decimum septimum annum completum ipso iure, & vi statutorum illius ordinis nulla est, & nullum producit effectum. Arg. C. de Trid. sess. 25. c. 15. de regul. & sic professus ad aliam religionem archiepiscopus, vel strictiorem transire, vel uxorem ducere poterit, si nihil aliud obstat ac si professionem illam non fecisset: cum non præstet impedimentum, quod de iure non fortitur effectum. c. Non præstet, de reg. iur. in 6. Et licet sic ante decimum septimum completum professus, nouam professionem post illum expletum facere teneatur ad hoc, ut vere professus & religiosus sit, vel publice de nouo proficendo, vel quod satis esse videtur eam ratificando, noua tamen receptione Capitulari non indiget, sed sufficit, quod Monasterium in illo consensu permiserit, quo eius professioni consensit, & eam recepit; & professio valida esse incipit a solo tempore ratificationis, & non antea.

DECISIO XLII.

42. **C**oncilium Tridentinum sess. 25. c. 15. de regul. professiones tacitas non tollit, & ideo post illud perinde sunt habendi pro tacite professis illi, qui per annum totum nullatenus interruptum habitum in illis ab habitu professorum, ac ante illud, tulerunt; & consequenter qui habitum in anno decimo sexto, vel prius acceperunt, si illi toto vno anno gestant, donec annum decimum septimum ingrediantur, tacite professi censendi sunt. Arg. c. 1. §. 2. de regul. in 6. & c. de eos, tit. eo. Quamuis quoad hanc tacitam professionem inter eos, qui emittunt professionem ante decimum sextum annum completum, & alios qui eam non emittunt, differentia est, quod hi procul dubio professi censendi sunt, si per vnum annum totum gestant habitum, donec ingrediantur decimum septimum annum, nisi reclamant, aut protestentur, nullatenus eise si animi proficendi, donec expresse protestentur; Alij vero, qui professionem ante decimum sextum impleverunt, expresse faciunt, non censentur tacite professi, si ideo manent in Monasterio post inceptum decimum septimum annum, quia putant professionem suam valere, in quo non manerent, si eam non valere putarent, quia ad ratificationem professionis inuolida factæ non sufficit in Monasterio manere, si ideo manet, quia putat valere professionem factam, & per illam obligari ad manendum, sed requiritur, quod sciat illam non valuisse nec obligari ad manendum, & tamen non obstante hac scientia vult eam pro bona, & rata habere, & se ad eam seruandam obligari, ut sentit Caste. 2. 2. q. 189. ar. 5. & Nau. in Man. cap. 12. nu. 71. Quia errans, & ignorans consentire non censetur, si per errorem, ff. de iurisd. om. iud.

DECISIO XLIII.

Ex conf. 36. alias 29.

43. **H**abitum religionis ante decimum quartum ætatis annum suscipiens, & per aliquot annos vitam in diuersis Monasterijs transigens, & tandem legitime iam ætate ad pro-